REDEGJØRELSE FOR ARBEIDET MED MENNESKERETT OG ANSTENDIG ARBEID I VERDIKJEDEN FOR DRIFTSÅRET 2024

EL 24 ENSIKO AS - EN DEL AV KONSTEL
ÅPENHETSLOVEN
JUNI 2025

KONSTELS FORPLIKTELSE TIL AKTSOMHETSVURDERINGEN

Konstel har besluttet et sett av etiske retningslinjer som definerer de grunnleggende prinsippene for hvordan vi skal drive vår virksomhet i samsvar med gjeldende lovverk og sunn, etisk forretningsførsel. Disse etiske retningslinjene gjelder internt for alle selskapene i Konstel – i tillegg omfatter de leverandører. Vi skal opptre på en anstendig og pålitelig måte i alle sammenhenger og mot alle våre interessenter – det være seg ansatte, kunder, leverandører, konkurrenter, offentlige myndigheter, eiere og andre.

Konstels gjennomføring av aktsomhetsvurderinger baserer seg på OECDs retningslinjer og veileder for aktsomhetsvurderinger. Aktsomhetsvurderingene skal være forholdsmessig:

Aktsomhetsvurderingen skal stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art og bransje, samt alvorlighetsgraden og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
(Fra Forbrukertilsynet.no)

Konstel er klar over at aktsomhetsvurderingen ikke er fullstendig utfyllende, og at vi ikke har mulighet til å fjerne all potensiell risiko for brudd på menneskerett eller anstendig arbeidsliv. Arbeidet er en kontinuerlig prosess med å sikre at alle delene i verdikjedene i våre selskap oppnår optimale forhold for anstendig arbeid og menneskerett, og vi går gradvis i dypere detalj og øker kontroll over vår verdikjede – og til alle selskapene som er en del av Konstel. Konstel forplikter seg til å følge opp aksjonene som er identifisert igjennom risikoanalysen, og til å påse at de forventede og ønskede resultatene oppnås. Vi er stolte over å ta dette ansvaret, og har som mål å påvirke samarbeidspartnere og andre til å også ta bedre valg!

FORMÅL MED DENNE RAPPORTEN

Gjennom denne redegjørelsen ønsker vi å informere om risikovurderinger som er gjennomført og tiltaksplaner som er utviklet for å redusere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsliv. Vi er forpliktet til å etterleve kravene i Åpenhetsloven og arbeider uansett aktivt for å sikre at våre produkter og tjenester er i samsvar med prinsippene om respekt for menneskerettigheter og anstendig arbeidsliv.

Som konsern er vårt mål å bidra til en bærekraftig praksis og sikre at vi opprettholder høy integritet i vårt arbeid, og at alle selskapene som er en del av konsernet gjør det samme.

Aktsomhetsvurderingen er utført i samsvar med OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv[1].

[1] https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/blogs.dir/263/files/2019/09/201904_OECD_DDveileder_nettfil.pdf

INNHOLD

Om EL24	6-10
Historisk arbeid og resultater	12-18
Risikovurdering: Negative konsekvenser på menneskerettigheter	19-21
Tiltak	23-25

OM EL24

OM KONSTEL AS

Konstel er et konsern som består av 31 elektroentrepenører på Østlandet, i Trøndelag og Møre og Romsdal. Konsernet tilbyr tjenester innen elektro rettet mot installasjon, vedlikehold og service. Konstel jobber både med private og offentlige kunder med prosjekter i ulike sektorer, inkludert boliger, næringsbygg, offentlige bygninger og industri. Konstel har vokst gjennom oppkjøp, og selskapene har beholdt sin lokale merkevare når de har blitt en del av konsernet. Forretningsmodellen kombinerer dermed nærhet til kunden og fleksibilitet med systemer, ressurser og synergier fra et større konsern.

OM EL24

EL 24 Ensiko AS har i dag 135 ansatte fordelt på forskjellige lokasjoner på Sunnmøre. Vi er en komplett leverandør av elektrotjenester, og har spesialisert oss på elektriske anlegg og smarte løsninger for boliger, næringsbygg og industri. Dette innebærer solcelleanlegg, energistyring, lås og sikkerhet, varmepumper, SD og toppsystem, automasjonsarbeid både innen bygg og industri. EL 24 omsatte i 2024 for 269 MNOK.

FORANKRING AV ANSVARLIGHET

I Konstel AS har morselskapet ansvar for å utføre en overordnet redegjørelse. Denne tar for seg de områdene i konsernet som går på tvers av selskapene, inklusiv sentraliserte bestemmelser og avtaler. Konstel har også sikret at det er en rekke sentraliserte leverandøravtaler med leverandører som svarer til konsernets forventninger med hensyn til Åpenhetslovens krav.

Arbeidet med Aktsomhetsvurderinger følges opp av bærekraftsansvarlig, i samarbeid med leder for forsyningskjeden. Styret i Konstel godkjente arbeidet i 2022, og fremdriften følges opp av konsernledergruppen. Styret holder Konstel ansvarlig for det videre arbeidet og redegjørelsen på årlig basis.

Arbeidet er forankret i Konstels etiske retningslinjer for alle selskapene og deres ansatte, samt etiske retningslinjer for alle sentrale samarbeidspartnere. Det fins en varslingskanal for ansatte på selskapets intranettside, og i tillegg har alle selskap en egen kanal knyttet til Åpenhetsloven på sine hjemmesider. Det er også utviklet en veileder for de situasjonene selskapene i konsernet ikke benytter seg av de sentraliserte avtalene, og dette følges opp på årlig basis. Konstel har videre utviklet opplæring og innføring i Åpenhetsloven for alle selskapene som individuelt er omfattet av loven, og gjennomgår deres arbeid i fellesskap på årlig basis for å påse fremdrift.

Sentrale leverandører og samarbeidspartnere følges opp jevnlig, blant annet gjennom leverandørmøter eller -besøk, og gjennom spørreundersøkelser, for å påse at kravene og forventningene i de etiske retningslinjene til leverandører (Code of conduct), og dermed også kravene i Åpenhetsloven, etterfølges. Videre har Konstel gjennomført en intern analyse for å kartlegge interne arbeidsvilkår og påse at alle selskap i konsernet etterlever Konstels etiske retningslinjer. Dette er et viktig kontinuerlig arbeid for oss – da menneskene er kjernen av vårt arbeid.

VÅR VERDIKJEDE ILLUSTRERT

Prosjektrelatert verdikjede for alle selskapene i Konstel:

Konstel sin prosjektrelaterte verdikjede illustrerer overordnet hvordan alle selskapene i konsernet arbeider. Majoriteten av verdikjeden er relatert til lav risiko, men som følge av eksponering til noen høyrisikoland på leverandørsiden og delvis manglende informasjon er det potensielle negative konsekvenser som må overses og følges opp. Redegjørelsen tar hovedsakelig for seg arbeidet med leverandørkjeden da det er her vi har størst påvirkning.

VÅR VERDIKJEDE KATEGORISERT

For Konstel AS er alle deler av driften viktig for at vi skal levere optimal verdi til våre kunder. Verdikjeden består i korte trekk av fire hoveddeler: underleverandører, leverandører, interne forhold og kunder. I arbeidet med aktsomhetsvurderingene er det leverandørkjeden som er hovedfokuset.

Verdikjeden kategorisert i de 4 delene:

UNDERLEVERANDØRER	DIREKTE LEVERANDØRER	INTERNT I KONSTEL	KUNDER
RÅMATERIALER	GROSSISTER	KONSTEL ANSATTE I SELSKAPENE	MELLOMSTORE OG STØRRE PROSJEKT
PRODUKSJON	DIREKTE INNKJØP MED SENTRALAVTALE	KONSTEL ANSATTE PÅ HOVEDKONTORET	PRIVATKUNDER
ANNET	DIREKTE INNKJØP UTEN SENTRALAVTALE		OFFENTLIGE KUNDER
RÅMATERIALER	INNLEID ARBEIDSKRAFT		
	ANNET INNKJØP		
	LOKALER		

Underleverandører har alltid blitt adressert i Konstel sine etiske retningslinjer for leverandører. Vi tar et ansvar for underleverandører gjennom våre risikoanalyser. Det er satt tydelige krav til at leverandøren påser at alle i sin verdikjede har ansendige arbeidsforhold og at det ikke foregår brudd på menneskerettigheter. Vi følger aktivt opp og har tilfeller hvor vi har sluttet å handle fra leverandører som bryter med våre krav.

Direkte leverandører er delt opp i flere kategorier som tilsammen favner omfanget i verdikjeden til Konstel. Arbeidet med denne kategorien er det viktigste vi gjør.

Konstel sine **interne forhold** følges tett opp av selskapene selv og konsernet på kontinuerlig basis. Vi anser gode arbeidsforhold og tett oppfølging av alle ansatte som en hygienefaktor.

Kunder er i hovedsak utenfor Konstel sin kontroll, men det er etter vårt ønske å påse at avtaler inngås med selskap som støtter våre etiske retningslinjer. Konstel som leverandør setter krav til elementer som bl.a. HMS til oppdragsgiver på vegne av ansatte.

OPPFØLGING OG ANSVAR HOS MOR OG DØTRE

KONSTEL SOM MORSELSKAP SITT ANSVAR

- **Rutiner og rammeverk for håndtering av arbeidsvilkår internt**
- **Retningslinjer og rammeverk for avtaler med leverandører (etiske retningslinjer internt og Code of Conduct eksternt)**
- **Oppfølging av sentraliserte avtaler og leverandører som benyttes på tvers av selskapene**
- **Utvikling av rammeverk for aktsomhetsvurderinger**
- **Risikovurdering av leverandørkjeden som rammer morselskapet, samt de fleste av selskapene**
- **Risikovurdering av leverandører som har fast avtale med Konstel, herunder leverandører som konsernet har ansvar for, og som selskapene forventes å benytte seg av**
- **Tydeliggjøring av hvor i verdikjeden det kan forekomme forskjeller mellom selskap i konsernet**
- **Publisering av overordnet aktsomhetsvurdering for konsernet på Konstel sine nettsider**

SELSKAPENES ANSVAR

- **Etterlevelse av etiske retningslinjer internt, og bevis på dette gjennom utfylling av undersøkelse når etterspurt**
- **Overholde krav om å følge Konstel sine etiske retningslinjer for eksternt, herunder sende ut CoC der relevant og følge opp disse**
- **Etterlevelse av sentralt bestemte avtaler; velge konsernets leverandører når det er mulig, herunder vurdere tiltak for å redusere bruken av lokale / mindre avtaler**
- **Aktsomhetsvurdering for egen drift, med tydeliggjøring av områdene i verdikjeden som skiller seg fra konsernet**
- **Eks. selskap som benytter seg av leverandører av batteri, solcellepanel og tekstil/arbeidsklær, som derfor eksponerer seg for annen land-risiko**
- **Alle egne/lokale avtaler, som blant annet rengjøring og annet tjenestetilbud som er viktig for egen drift**
- **Publisere egen redegjørelse på egne nettsider med tydeliggjøring av forskjellene fra Konstel, og med egne individuelle risikovurderinger og tiltak basert på tilknytning, relasjon, ansvarlighet og land-/ markedsrisiko**

EL 24
EL 24

HISTORISK ARBEID OG RESULTATER

RISIKO OG TILTAK: ENDRING FRA 2022 - 2023

Aktsomhetsvurderingen ser på potensiell skade på menneskerettigheter gjennom arbeidsforhold i de ulike delene av Konstel sin leverandørkjede.

#	Kategori	Risiko '22	Risiko '23
1	Grossister	Medium	Lav
2	Direkte innkjøp med sentralavtale	Medium	Lav
3	Direkte innkjøp uten sentralavtale	Høy	Høy
4	Innleid arbeidskraft	Medium/Høy	Lav
5	Annet innkjøp (verktøy, klær, bil, kontorrekvisita)	Lav	Medium
6	Lokaler (husleie, vask, kantine)	Medium	Medium
7	Egenhåndtering av transporttjenester	Høy	Ikke lenger relevant

ANSVAR I EGET HUS

Vi jobber aktivt med fokus på de ansatte i våre selskap – dette er en viktig del av vår strategi. Vi ønsker at selskapene i Konstel skal være attraktive arbeidsplasser der folk trives, utvikler seg og føler seg verdsatt. Vårt mål er at dette langsiktige fokuset på menneskene i og rundt virksomheten vår skal gjøre oss til et naturlig førstevalg – både som arbeidsgiver og samarbeidspartner.

Det ble i 2022 utviklet en oversikt og kartlegging av de interne prosessene i Konstel for å påse at alle selskapene som er en del av konsernet har på plass gode rutiner for håndtering av egne ansatte og arbeidere som er direkte tilknyttet deres drift (herunder egne ansatte, vasketjenester, innleie mm.). Denne oversikten følges opp kontinuerlig da selskapene som skal være en del av Konstel må ha arbeidet med mennesker ordentlig godt forankret.

Konstel har utviklet interne etiske retningslinjer, og kartlegger på jevnlig basis evnen selskapene har til å tilby de beste og tryggeste vilkårene for sine ansatte; gjennom HMS, mangfold, ansatterutiner, varslingskanaler, personaloppfølging mm.

Det ble for 2023 ikke avdekket noen brudd på menneskerett og anstendig arbeid internt, og arbeidet med menneskene våre videreutvikles og forbedres kontinuerlig. Vi jobber aktivt med medarbeiderengasjement, og gjennomfører årlige undersøkelser for å påse at alle ansatte blir hørt, og at vi kontinuerlig forbedrer arbeidsmiljøet basert på deres tilbakemeldinger. Vi har innført en varslingskanal, som i 2025 skal implementeres og tydeliggjøres ovenfor alle selskapene for å sikre at alle vet hvor man kan melde i fra om uønskede forhold.

Vi ønsker å være den beste plassen å jobbe i vår bransje, og mener arbeidet med våre ansatte er det viktigste vi gjør. På bakgrunn av dette har vi for årets redegjørelse (2024) prioritert å fokusere på arbeidet med risiko i leverandørkjeden.

ARBEIDET HAR GITT FLERE RESULTATER HITTIL

Første aktsomhetsvurdering (22) tydeliggjorde at innleid arbeidskraft og egenhåndtering av transport var to områder og bransjer med høy risiko for brudd på menneskerettigheter (basert på offentlige kilder). Disse risikoområdene har blitt arbeidet med, og risikoen er kraftig redusert.

Innleid arbeidskraft: Økt leie internt gir redusert leie eksternt

Innleid arbeidskraft praktiseres ikke i forbudssoner, og ved å ta nytte av konsernstrukturen sikrer vi at selskapene ofte leier arbeidskraft på tvers av Konstel istedenfor å leie fra eksterne tilbydere. Dette har ført til økt oversikt og kontroll, økt tilfredshet for våre ansatte, forbedrede avtalevilkår, i tillegg til økt lønnsomhet for hele Konstel. For selskapene som opererer i de områdene hvor innleie enda er tillat, har det blitt utviklet en prosess for innleie, der det arbeides tett med leverandøren for å ha gode rutiner. I forbudssoner opererer Konstel og selskapene med midlertidig ansettelse; et kontinuerlig fokusområde for de selskapene i konsernet det gjelder. Sammen med Klüge og leverandøren vi ansetter fra, har det blitt utviklet en god prosess for håndtering av midlertidig ansatte, men det er mindre kontroll ved slike tilfeller enn egne ansatte.

Fra egenhåndtering av transport til transport via leverandør

Selskapene benytter seg heller ikke lenger av transporttjenester utenfor leverandøravtaler – denne risikoen er dermed inkludert i CoC med leverandør. Vi forventer at våre leverandører har oversikt over transportselskapene som de benytter seg av, og Konstel holder fokus på tema i dialog med de viktigste leverandørene.

ARBEIDET HAR GITT FLERE RESULTATER HITTIL

Kartlegging av leverandører og forpliktelse til våre etiske retningslinjer for leverandører
I 2022 kategoriserte vi for første gang våre leverandører inn i grupperinger, og risikovurderte disse basert på land- og bransjerisiko, i tillegg til mangel på informasjon.

Arbeidet i løpet av 2023 har handlet mye om å skaffe oss mer kontroll over leverandørene, samt hva slags risiko vi faktisk er eksponert for gjennom de forskjellige underleverandørene. Konstel har sendt ut Code of conduct til de viktigste samarbeidspartnere og leverandører, og gjennom det sikret at alle leverandører er klar over – og følger – Konstel sine forventninger. Konstel har også videreført informasjonsinnhentingen med noen spørreundersøkelser. Basert på resultatene ser vi at vi enda mangler informasjon, - mye av risikoen ligger hos leverandørene våre, og vi ønsker å vite hvordan de håndterer sine ansatte, og sine underleverandørers vilkår.

Kontroll og oversikt over grossister og direkte innkjøp via sentralavtale
Et viktig grep for Konstel har vært å få bedre oversikt over leverandører vi har sentraliserte avtaler med. Vi har fulgt opp Code of conduct, og påsett at disse blir etterlevd.

Basert på informasjonen vi har fått fra de leverandørene vi har sentrale avtaler med, har vi ikke noen grunn til å anta at det er noen brudd på menneskerettigheter i deres verdikjeder. Dette er likevel noe vi velger å fortsette å følge opp kontinuerlig.

Innføring av rutine for handel utenom sentralavtale
Det ble for de to foregående årene identifisert medium risiko forbundet med direkte innkjøp til prosjekter utenom de sentrale avtalene i Konstel, da dette medførte mangel på kontroll og oversikt over risiko.

Det første steget på veien har vært å utvikle en rutine for hvordan selskapene i Konstel skal håndtere avtaler med slike leverandører. Fjorårets arbeid resulterte også i noen flere sentraliserte avtaler, og en intern oversikt tilgjengelig for alle selskapene for de leverandørene som er dekket av sentrale avtaler. Et eksempel på dette var blant annet innen arbeidstøy – en bransje som er kjent for delvis risiko for brudd på menneskerettigheter,

Det har også blitt satt fokus på hvordan lokaler og kantiner og vasketjenester skal håndteres, og rutiner for dette ble utarbeidet og kommunisert.

RESULTATER FRA FJORÅRETS TILTAK (2023)

Direkte innkjøp uten sentral avtale utgjør en kontinuerlig risiko på grunn av mangel på informasjon.

Tiltak

- **Kontinuerlig arbeide med å sentralisere avtaler** og sikre at alle selskapene i Konstel etterlever de retningslinjene som morselskapet definerer vedrørende inngåelse av avtaler og håndtering av ansatte.
- **Krav om informasjonsgrunnlag ved avtaler uten sentralavtale** Det stilles krav til alle relevante selskaper i konsernet om å sikre et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag før inngåelse av avtaler med leverandører som ikke omfattes av en sentralavtale. Dette skal muliggjøre en helhetlig og løpende vurdering av risiko knyttet til leverandøren.

Resultat

- **Optimalisering av leverandørbruk uten sentralavtale.** Vi har gjennom året jobbet systematisk med de selskapene som er omfattet av loven for å optimalisere bruken av leverandører som ikke er omfattet av sentrale avtaler. Der det er lokale leverandører eller bransjespesifikke leverandører som benyttes, er det fokus på å skaffe et godt informasjonsgrunnlag og forpliktelse til Konstel sine etiske retningslinjer.

Tiltak

- **Årlig, koordinert arbeid med aktsomhetsvurderinger.** Styrke felles forståelse og kompetanse knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden.

Resultat

- **Styrket kompetanse** rundt å sikre anstendig arbeid og menneskerettigheter i hele verdikjeden, økt bevissthet og engasjement rundt viktigheten av dette arbeidet og god leverandørdialog.
- **Økt samarbeid** på tvers av selskapene i konsernet rundt tematikken.

RESULTATER FRA FJORÅRETS TILTAK (2023)

Annet innkjøp utgjør kontorrekvisita, IT-utstyr, lisenser, biler, telefoni og arbeidstøy.

Tiltak	• **Kartlegge leverandører av innkjøp utenom prosjekt uten sentralavtale** for å identifisere leverandører med lav risiko. Godkjenne disse som prefererte leverandører innen ulike kategorier; eksempelvis verktøy og arbeidstøy. Legge disse i en felles oversikt tilgjengelig for alle selskapene for å kontinuerlig jobbe for større grad av kontroll. • **Implementere handel fra konsernets utvalgte leverandører**, både i eksisterende virksomheter og ved integrering av nye oppkjøpte selskaper. Dette innebærer tydelig kommunikasjon av konsernets preferanser og forventninger knyttet til leverandørsamarbeid, samt støtte og veiledning i overgangsfasen.
Resultat	• **Arbeidet gjøres som del av implementeringsfasen** ved onboarding av nye selskap i konsernet. Vi merker at det er en økt etterspørsel av informasjon på området. • **Sentralisert avtale for arbeidstøy er innført**, men mange selskap bruker egne leverandører enda. Dette går gradvis - selskapene kommer seg sakte men sikkert over på sentrale leverandører hvor vi har god dialog og kontroll over forhold.

Lokaler, inklusiv vaske- og kantinetjenester er en bransje som har kjente risikoer knyttet til menneskerettigheter.

Tiltak	• Kartlegge hvilke tilbydere alle selskapene i Konstel benytter seg av, for å sikre at alle har gode kontrakter og avtalevilkår på plass.
Resultat	• Kartleggingen har vist at alle selskapene har kontrakter på plass med utleier av lokaler og vaske- og kantinetjenester. Det er gjerne bruk av tjenester hvor det er langtstående relasjoner med kontinuerlig dialog og høy grad av kontroll over arbeidsvilkår. Ved de tilfellene hvor disse tjenestene inngår som en del av leiekontrakt, står Konstel sine forventninger tydeliggjort i kontrakten.

RESULTAT AV TILTAK FOR EI24:

EI24 sendte for 2024 ut etiske retningslinjer til en rekke utvalgte leverandører som forpliktet seg til kravene. I tillegg ble noen leverandørforhold avsluttet. Leverandørlisten er redusert fra 2022 - da arbeidet med menneskerettigheter i verdikjeden først startet opp, som har ført til økt kontroll over at arbeidsvilkårene er forsvarlige hos leverandørene, gjennom at det er færre leverandørrelasjoner som forvaltes. Dette er en veldig positiv utvikling for EI24. Fjorårets store behov for innleie var i hovedsak knyttet til mange parallelle prosjekter. I år har prosjektaktiviteten vært lavere, og dermed har også behovet for innleie gått ned. Ved fremtidige behov vil vi etter erfaring først forespørre intern arbeidskraft fra andre i Konstel-konsernet, dersom det er mulig.

RISIKOVURDERING

NEGATIVE KONSEKVENSER PÅ MENNESKERETTIGHETER

RISIKOKARTLEGGING FOR DRIFTSÅRET 2024

Aktsomhetsvurderingen ser på potensiell skade på menneskerettigheter gjennom arbeidsforhold i de ulike delene av Konstel sin leverandørkjede.

#	Kategori	Risiko '24
1	Grossister	Lav
2	Direkte innkjøp med sentralavtale	Lav
3	Direkte innkjøp uten sentralavtale	***Høy***
4	Innleid arbeidskraft	Lav
5	Annet innkjøp (verktøy, klær, bil, kontorrekvisita)	***Medium***
6	Lokaler (husleie, vask, kantine)	Lav

PRIORITERTE RISIKOOMRÅDER

Gjennom aktsomhetsvurderingen for driftsåret 2024 har vi identifisert 2 områder med medium og høy potensiell risiko for skader og negative konsekvenser. Begge områdene som er identifisert er potensielle risikoer for de enkelte selskapene, da det omfavner innkjøp som ikke er dekket av sentrale avtaler og/eller gjøres utenom prosjekt. Resterende identifiserte risikoer av lav karakter monitoreres og er ansvarliggjort. internt.

3 ARBEIDSFORHOLD VED DIREKTE INNKJØP UTENFOR SENTRALAVTALER

Direkte innkjøp uten sentralavtale utgjør en kontinuerlig risiko for brudd på menneskerettigheter på grunn av mangel på informasjon.

Dette er en kontinuerlig eksisterende risiko og et kontinuerlig arbeid i datterselskapene som følge av mange leverandørforhold i hele organisasjonen. Det forekommer direktekjøp fra leverandører som ikke har signert våre etiske retningslinjer, men i mindre grad enn tidligere og mindre handel med høyrisiko-bransjer.

Et eksempel på dette er innenfor solceller; solcelleindustrien preges av færre leverandører og økt innsikt i utfordringene rundt menneskerettigheter sammenlignet med tidligere. Likevel eksisterer det fremdeles mangelfull informasjon vedrørende ivaretagelske av menneskerettigheter, og Konstel ønsker derfor å være en bidragsyter for å øke tranparens og sette krav som følges opp i en bransje med kjent potensiell risiko for negative konsekvenser.

5 ARBEIDSFORHOLD HOS TJENESTELEVERANDØRER (IT, TELEFONI) OG INNEN ARBEIDSTØY, KONTORREKVISITA ETC.

Annet innkjøp utgjør en bred kategori av innkjøp av andre materialer utenom prosjekt hvor mangel på informasjon kan lede til ukjente brudd på menneskerettigheter.

Denne kategorien er uoversiktlig, og de fleste selskapene i Konstel har lange «haler» av leverandører. Dette utgjør en risiko for eksponering for menneskerettighetsbrudd vi ikke er klar over, ved blant annet innkjøp av verktøy, klær, bil og kontorrekvisita. Det er mange lokale avtaler som gjør at det er variert kontroll på leverandører i denne kategorien. Konstel ønsker å støtte lokale virksomheter og beholde vårt lokale preg. Derfor jobber vi kontinuerlig med å ha god dialog og tett oppfølging av leverandørrelasjonen for å sikre at vi sammen jobber for å redusere risikoen for menneskerettighetsbrudd.

RISIKOOMRÅDER FOR EL24:

El24 har gjennomført en grundig gjennomgang av leverandørene. Det er utarbeidet en prioriteringsliste av hvilke leverandører som er mest relevante, samt hvor risikoen vurderes som størst. Vi har også fått inn flere nye leverandører, særlig innen lås og sikkerhet samt automasjon, hvor det i flere tilfeller ikke foreligger sentrale avtaler.

TILTAK

TILTAK OG FOKUS FOR 2025

Basert på de identifiserte risikoområdene for potensielle negative konsekvenser, har vi fokus på risikoreduserende tiltak som skal implementeres det kommende året (2025). Tiltakene skilles mellom morselskapet og de konkrete selskapenes ansvar.

3 ARBEIDSFORHOLD VED DIREKTE INNKJØP UTENFOR SENTRALAVTALER

Et viktig tiltak er å få leverandørene vi handler med jevnlig til å signere våre etiske retningslinjer. Vi kontrollerer også fortløpende om de publiserer egne redegjørelser på sine nettsider som et ledd i vår oppfølging av ansvarlig leverandørpraksis. Når det gjelder solceller, er vi i gang med å identifisere nye samarbeidspartnere etter at tidligere leverandør ble avviklet. Fremover vil vi i ta vurderinger fortløpende rundt beste leverandør, og der det lar seg gjøre vil vi bruke grossister.

Forventet utfall:
Økt kjennskap til arbeid med menneskerettigheter gjennom årlig arbeid med Åpenhetsloven i fellesskap, og på den måten ta bedre avgjørelser i leverandørvalg. Gjennom å stille krav til leverandørene forventes det også at våre selskaper er med å bidra til å sette en god standard og bidra til et generelt løft i bransjen.

Tiltak:

- Vurdere overgang til leverandører som er dekket av sentrale avtaler
- Sikre at leverandører utenfor sentral avtaler forplikter seg til Konstel sine etiske retningslinjer for leverandører (Supplier Code of Conduct) slik at forventningene rundt trygge og gode arbeidsforhold i hele verdikjeden er tydelige
- Gjøre en sjekk rundt publisert materiale på området for utvalgt leverandører som viser til arbeid med menneskerettigheter og anstendig arbeid - og forespørre dette i dialog dersom det ikke foreligger .

TILTAK OG FOKUS FOR 2025

Basert på de identifiserte risikoområdene for potensielle negative konsekvenser, har vi fokus på risikoreduserende tiltak som skal implementeres det kommende året (2025). Tiltakene skilles mellom morselskapet og de konkrete selskapenes ansvar.

5 ARBEIDSFORHOLD HOS TJENESTELEVERANDØRER (IT, TELEFONI) OG INNEN ARBEIDSTØY, KONTORREKVISITA ETC.

Tiltak for EI24:

- **Ta skritt for skritt hvert år; alltid undersøke nye leverandører.**
- **Oppfølging av leverandører uten sentralavtale**

Forventet utfall:

- Økt kontroll, læring og tettere dialog med leverandører i alle kategorier for å gradvis redusere eksponeringen for risiko

Oppsummert velger Konstel å videreføre arbeidet med å øke kontrollen over hvilke leverandører som er involvert i vår verdikjede. Som en ansvarlig samfunnsaktør er det viktig for Konstel å påse at selskapene i konsernet er klar over den risikoen de eksponerer seg for, og arbeider kontinuerlig med å redusere risiko og sikre effektivitet på tvers.

Stockholm/Lier 25.juni 2025

Lars Ole Hageskal	Marcus Virik	Hans Oscar M. Molvær
Styreleder	Styremedlem	Daglig leder

Har du spørsmål eller kommentarer knyttet Åpenhetsloven kan du kontakte oss på:
aapenhetsloven@konstel.no